LUDENS

KINDEROPVANG IN DE BUURT

Pedagogisch werkplan

Kinderdagverblijf Rozenrood

Januari 2019

Biltstraat 337
3572 AS Utrecht
030-8200750
rozenrood@ludens.nl

Voorwoord

De organisatie
Kinderdagverblijf Rozenrood maakt deel uit van Ludens. Ludens biedt professionele kinderopvang en telt diverse kinderdagverblijven en locaties voor buitenschoolse opvang in vrijwel de hele stad Utrecht. Ook verzorgt Ludens op diverse basisscholen de tussenschoolse opvang. Ludens staat ervoor dat kinderen zich bij ons thuis voelen. Ludens staat dichtbij de ouders en kinderen, werkt wijkgericht en speelt in op de ontwikkelingen in de leefomgeving, in de buurt.

De werkwijze
Dit pedagogisch werkplan is in 2014 tot stand gekomen. In mei 2017 zijn we met het team van Rozenrood om de tafel gaan zitten om het plan te evalueren. De oudercommissie van Rozenrood is bij deze evaluatie betrokken geweest. We hebben opnieuw samen gekeken naar de kern van ons werk, ons pedagogisch handelen en de manier waarop wij dit zichtbaar willen maken. In de manier waarop wij met de kinderen, ouders en elkaar willen omgaan, passend binnen de visie van Ludens. Door met elkaar te kijken naar de manier waarop wij, de pedagogisch medewerkers* van Rozenrood, kinderopvang willen aanbieden. Kinderopvang met antroposofische kenmerken, die dagelijks terug te vinden zijn in onze locatie en de manier waarop wij met de kinderen de dag beleven.

Het steeds terugkerende ritme van de dag, de seizoenen en de jaarfeesten geven kinderen herkenning en vertrouwen. Door de dag heen is er een vast ritme van zingen, spelen, eten en rusten. Elk seizoen heeft zijn eigen liedjes, spelletjes, jaarfeest en activiteiten. Binnen het ritme van de dag zoeken we een evenwicht tussen groepsactiviteiten en individuele behoeften van de kinderen. Aan de hand van de dagelijkse praktijk beschrijven wij hoe wij werken. Dit plan betekent niet dat we nu klaar zijn. Het is een doorgaand proces waaraan we blijven werken. Ieder jaar wordt het pedagogisch werkplan geëvalueerd en gaan we dit, waar nodig, bijstellen. Wij hanteren hierbij de evaluatiekalender van ons HKZ-kwaliteitssysteem. Wij nodigen medewerkers en ouders uit om op dit plan of op de dagelijkse praktijk te reageren, zodat we altijd weer stof tot nadenken hebben.

Kinderdagverblijf Rozenrood
Kinderdagverblijf Rozenrood is sinds 2013 gevestigd in een nieuwe locatie aan Biltstraat in Utrecht. Kinderdagverblijf Rozenrood heeft een babygroep, een peutergroep en twee verticale groepen. In deze locatie zit naast kinderdagverblijf Rozenrood ook Amerpoort, die kinderopvang biedt aan kinderen met een beperking. Een bijzonder aanbod van kinderopvang. Ludens biedt reguliere opvang aan op antroposofische grondslag, voor kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar. Amerpoort, kinderopvang Irene biedt specialistische opvang aan voor kinderen in de leeftijd van 0-5 jaar. Het samenwerken met Amerpoort en het werken geïnspireerd op antroposofische kenmerken, onderstreept onze visie van “samen opgroeien”. De kenmerken van de antroposofie passen goed binnen de visie van Ludens. Uitleg over deze uitgangspunten en manier waarop Rozenrood deze vorm wil geven, komt in dit plan aan de orde.

*De officiële functiebenaming is ‘pedagogisch medewerker’. Wij korten dit af als PM-er.

Inhoudsopgave

Inleiding ---- 4

Antroposofie ---- 4

1. Pedagogisch handelen ---- 6
1.1 Met elkaar ---- 7

1.2 Communicatie ---- 14

1.3 Het spelende kind ---- 16

2. Samenwerken met ouders ---- 20

Bijlage 1: Dagindeling ---- 22
Bijlage 2: Rituelen en feesten ---- 25
Bijlage 3: Ondersteuning beroepskrachten ---- 27
Bijlage 4: Omgaan met bijzondere gebeurtenissen ---- 29
Bijlage 5: Omgaan met plaatsing in 2 stam/basisgroepen ---- 30
Bijlage 6: Kinderopvang gedurende extra dagen/dagdelen of ruilen ---- 31
Bijlage 7: Seksuele ontwikkeling van kinderen ---- 32
Bijlage 8: Omgaan met het vier-ogen principe ---- 33
Bijlage 9: Achterwachtregeling ---- 34

'Ieder kind is uniek en moet de kans krijgen zijn mogelijkheden volledig te ontplooien. De kunst van het opvoeden ligt in het optimaal begeleiden van deze mogelijkheden.'

Inleiding

In dit pedagogisch werkplan vind je praktische richtlijnen voor het werken in de groepen van Kinderdagverblijf Rozerood

Het werkplan is gebaseerd op het Algemeen Pedagogisch Beleid van Ludens en zorgt voor een eenduidige aanpak van medewerkers, geeft ouders inzicht in de werkwijze en is een hulpmiddel bij het inwerken en overdragen van de werkwijze aan nieuwe medewerkers.

Bij Ludens werkt iedereen vanuit eenzelfde basishouding. We werken iedere dag aan de basisdoelen zoals beschreven in de Wet Kinderopvang:

1. **Het bieden van emotionele veiligheid** We bieden kinderen een warme, veilige en ondersteunende omgeving. We hebben respect voor de autonomie van kinderen, stellen grenzen en bieden structuur aan kinderen zodat ze zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen

2. **Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties** We dagen kinderen spelenderwijs uit in de ontwikkeling van hun motorische, cognitieve-, taal- en creatieve vaardigheden zodat kinderen steeds zelfstandiger en met zelfvertrouwen in de wereld gaan staan

3. **Gelegenheid tot het bieden van sociale competenties** We begeleiden kinderen in hun interacties waarbij ze spelenderwijs sociale kennis en vaardigheden worden bijgebracht zodat kinderen in staat zijn steeds zelfstandiger relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden

4. **Overdracht van waarden en normen** We stimuleren kinderen om op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde waarden en normen in de samenleving met het oog op een respectvolle omgang met anderen en een actieve participatie in de maatschappij

In dit werkplan beschrijven we hoe we ons pedagogisch beleid in de praktijk vormgeven.

Antroposofie

Bij Rozenrood werken wij vanuit antroposofische uitgangspunten: ieder kind is een unieke persoonlijkheid die zijn eigen levensweg zal gaan en op die manier iets zinvols zal bijdragen aan de wereld. We helpen het kind zelf zijn eigen, unieke vaardigheden te ontdekken zodat het kind vol zelfvertrouwen de volwassen wereld in durft te stappen. Door bewust de zintuiglijke omgeving van het kind vorm te geven, door het te omringen met natuurlijke en waarachtige dingen, kan het kind basisvertrouwen ontwikkelen. Dit vormt de grondslag voor een positieve levenshouding.

Wij hechten waarde aan een aantal onderdelen die centraal staan in de antroposofie:

- nabootsing
- rust, ritme en herhaling
- huiselijke sfeer
- persoonlijke aandacht
- natuurlijk materialen
- biologische voeding

Nabootsing

In de eerste zeven jaar staat het kind helemaal open voor de wereld en laat deze in het volste vertrouwen binnenstromen. Het kind treedt het leven met een actieve belangstelling tegemoet. Het kind is gevoelig voor stemmingen van buitenaf en ontvankelijk voor de intenties en de innerlijke houding van waaruit de pedagogisch medewerkers handelen. Vanuit de inleving in een ander mens beweegt het kind als het ware mee met de bewegingen die van de ander

uitgaan. Het nabootsen door het jonge kind is niet passief kopiëren maar een activiteit waarbij het hele organisme van het kind actief betrokken is. De wil van het kind wordt hiermee gevormd, geleid en opgevoed. De rol van de pedagogisch medewerker is hierin vooral ondersteunend.

Ritme, rust en herhaling
Een kind heeft veiligheid nodig. Door middel van zoveel mogelijk vaste PM-ers, ritme in de dagindeling, duidelijke regels en rituelen ontstaat een gevoel van veiligheid. Ritme is bij ons dan ook het sleutelwoord. Ritmische processen horen bij het leven. De afwisseling van dag naar nacht, het seizoensgebonden ontkiemen, bloeien, groeien en afsterven van de planten.

De getijden, eb en vloed, allemaal ritmische processen die we in de natuur tegenkomen. In ons eigen lichaam vertonen bijvoorbeeld ademhaling en stofwisseling een ritmisch verloop. Ook liedjes laten een beweging zien. In een zorgvuldig ritmische opgebouwde dagindeling kan een kind groeien en zich ontwikkelen zonder dat het hem extra energie kost. Dat wat ritmisch gebeurt, ondergaat het kind dromend of onbewust. Van alle verstoringen in het ritme wordt een kind te wakker, onrustig en onzeker. Het weet niet meer waar het aan toe is. Beweging en herhaling met regelmaat bepalen samen het ritme. Bij Rozenrood is de dag zo gestructureerd dat kinderen zich in een vanzelfsprekende stroom voelen opgenomen bij alle dingen die er op een dag gebeuren. In onze dagindeling wordt met zowel herhaling als beweging veel rekening gehouden.

Een klein kind gedijt goed in een sfeer van rust. Daarom zorgen wij ervoor dat er momenten zijn waarop een kind ongestoord kan spelen zonder dat het van buitenaf gestuurd, geleid of afgeleid wordt.

Huiselijke sfeer
Bij Rozenrood zijn de groepen sfeervol ingericht. De groepsruimte is een voortzetting van de huiselijke omgeving. Een thuisgevoel ontstaat door het bieden van een rustige, vriendelijke omgeving. We gebruiken zachte kleuren en natuurlijke materialen, passend bij de leeftijdsopbouw en samenstelling van de groep. Daarnaast halen wij de seizoenen naar binnen door een jaartafel sfeervol in te richten en wij hangen mooie wandplaten op. Er liggen kleden op de grond waar de kinderen heerlijk op kunnen spelen. De kinderen krijgen veel gelegenheid om verschillende huishoudelijke bezigheden na te bootsen.

Het is bijna Pasen. De PM-er heeft paastakken meegenomen en haalt de grote doos met paasversieringen tevoorschijn. “Nu kunnen we de paastak gaan versieren”, zegt Nina. “Net als thuis”

Respect, persoonlijke aandacht en eerbied
PM-ers hebben respect voor de eigenheid van het kind. De PM-ers geloven in het vermogen van de kinderen om zich zelfstandig te ontwikkelen en zijn zich bewust van hun eigen voorbeeldgedrag. Wij zijn alert op de nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden die uit het kind naar voren komen en hebben hiervoor eerbied. Wij zorgen ervoor dat we de kinderen niet teveel voor de voeten lopen met ideeën over wat goed en nuttig is voor kinderen. Ieder kind wordt geknuffeld, op schoot genomen, gewiegd etc. De momenten voor persoonlijk contact met het kind zijn bij het verschonen, aankleden, naar bed brengen, een praatje maken, een boekje lezen, een complimentje maken etc.

1. Pedagogisch handelen

Op de voorkant van de *Groeimeter* hebben we in 12 items samengevat hoe wij werken aan onze pedagogische doelen en uitgangspunten:

- **Samen kun je meer:** we werken aan verbondenheid, we doen het samen
- **Zo kan het ook!:** we hebben aandacht voor ieders eigen wijze
- **Wij lossen het samen wel op:** we zoeken met elkaar naar win-win-oplossingen
- **Wat vinden jullie ervan?:** we nemen kinderen serieus en geven hen een stem
- **Fijn dat je vertelt wat er is:** we communiceren op een respectvolle manier
- **Goed gedaan!:** we geven veel positieve aandacht aan de kinderen
- **Je vliegt!:** we werken met plezier
- **Mmm, lekker appeltje:** we geven het goede voorbeeld
- **Bij ons mag je vies worden:** we geven ruimte aan kinderen, laten kinderen zelf ontdekken
- **Spring maar, ik vang je op:** we bieden uitdagingen aan kinderen en stellen grenzen
- **Wat heb je gevonden?:** we kijken en luisteren goed naar wat kinderen bezig houdt
- **Probeer het maar!:** we hebben vertrouwen in kinderen

In dit hoofdstuk beschrijven we wat deze items concreet betekenen voor ons praktische pedagogisch handelen.

1.1 Met elkaar

Kinderopvang doen we met elkaar. Wij zien onze kindercentra als een democratische samenleving in het klein. Wij vinden het belangrijk om een sfeer van verbondenheid te creëren: kinderen samen in een groep, ouders en PM-ers die samenwerken, contacten in de wijk en samenwerking met scholen.

Samen kun je meer

Stamgroepen
Rozenrood heeft vier verschillende stamgroepen.
De verhouding tussen het aantal aanwezige PM-ers en het aantal aanwezige kinderen en de groepsgrootte is conform de Beleidsregels van het Ministerie en de Brancheorganisatie Kinderopvang.

	Linde	**Dotter**	**Lavendel**	**Pompoen**
Leeftijden	**0-4 jaar**	**0-4 jaar**	**0-2 jaar**	**2 tot 4 jaar**
Max groepsgrootte	**12**	**12**	**12**	**16**
Aantal PM-ers	**2**	**2**	**3**	**2**

De kinderen weten in welke stamgroep ze zitten en welke andere kinderen daar komen spelen. Bij de plaatsing van hun kind krijgen de ouders via de afdeling Informatie&Plaatsing van Ludens te horen in welke stamgroep hun kind geplaatst is. Wekelijks maken de kinderen gebruik van maximaal twee groepsruimtes.

Als kinderen een extra dag komen worden ze in hun eigen stamgroep geplaatst. Wanneer hier op die dag geen plek is kan de ouder ervoor kiezen om zijn/haar kind op de tweede stamgroep te plaatsen, mits hier wel plek is. Een kind maakt gedurende de week gebruik van ten hoogste twee stamgroepruimtes.

Op elke stamgroep werken elke dag twee of drie vaste PM-ers. Het vaste rooster van elke groep is voor ouders te vinden op de krijtborden die naast de deuren van de stamgroepen hangen, hierop zijn tevens de pauzetijden beschreven.

BKR (beroepskracht-kindratio) op de verschillende groepen en dagen
Afhankelijk van het aantal kinderen op babygroep Lavendel en de leeftijden van de kinderen wordt er gewerkt met 2 of 3 pm'ers.

BKR op maandag, dinsdag en donderdag op groep Lavendel als er gewerkt wordt met 3 pm'ers

	Vroege dienst	Tussen dienst	Late dienst
Begin	7.30 uur	8.15 uur	8.45 uur
Pauze	12.45 uur tot 13.30 uur	13.40 uur tot 14.10 uur	14.15 uur tot 15.00 uur
Einde	17.00 uur	17.30 uur	18.30 uur

Er wordt afgeweken van de BKR tussen 7.45– 8:15, 12:45 – 13.30, 13.40-14.10, 14.15-15.00 en 17.00-17.30.

BKR op woensdag en vrijdag op groep Lavendel als er gewerkt wordt met 2 pm'ers

	Vroege dienst	Late dienst
Begin	7.30 uur	8.45 uur
Pauze	13:00 uur tot 13.45 uur	14:00 uur tot 14:45 uur
Einde	17.00 uur	18.30 uur

Er wordt afgeweken van de BKR tussen 8.00 - 8.45, 13.00-13.45, 14.00-14.45 en tussen 17.00-17.45.

Vooral op vrijdag kan de bezetting op Lavendel wisselen van periode tot periode. Zo zijn er periodes dat ze met 2 pm'ers werken en periodes dat ze met 3 pm'ers werken. Ook kan het voorkomen dat er in bepaalde periodes in de ochtend 3 pm'ers nodig zijn en in de middag 2 pm'ers doordat er een aantal kinderen een contract hebben voor halve dag opvang. De 3e pm'er gaat dan om 13.00 uur naar huis als de kinderen met een halve-dag contract opgehaald zijn. Wij zijn hier alert op zien dit geruime tijd van tevoren aankomen. We spelen in op deze wisselingen door een vaste medewerker van de groep voor de benodigde periode in te roosteren of onze flexmedewerker of één van onze vaste invallers voor de benodigde periode in te roosteren.

BKR op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag op Linde en op maandag, dinsdag en donderdag op Dotter en op vrijdag op Pompoen

	Vroege dienst	Late dienst
Begin	7.30 uur	8.45 uur
Pauze	13:00 uur tot 13.45 uur	14:00 uur tot 14:45 uur
Einde	17.00 uur	18.30 uur

Er wordt afgeweken van de BKR tussen 8.00 - 8.45, 13.00-13.45, 14.00-14.45 en tussen 17.00-17.45.

BKR op woensdag op Dotter

	Vroege dienst	Late dienst
Begin	7.30 uur	8.45 uur
Pauze	12:45 uur tot 13.25 uur	14:15 uur tot 14:55 uur
Einde	17.00 uur	18.30 uur

Er wordt afgeweken van de BKR tussen 8.15 - 8.45, 12.45-13.25, 13.30-14.10, 14.15-14.55 en tussen 17.15-17.45.

BKR op maandag, dinsdag en donderdag op Pompoen

	Vroege dienst	Late dienst
Begin	7.30 uur	8.45 uur
Pauze	13:00 uur tot 13.30 uur	14:00 uur tot 14.45 uur
Einde	16.45 uur	18.30 uur

Er wordt afgeweken van de BKR tussen 8.00 - 8.45, 13.00-13.30, 14.00-14.45 en tussen 16.45-17.45.

BKR woensdag op Pompoen

	Vroege dienst	Late dienst
Begin	7.30 uur	09.00 uur
Pauze		13:30 uur tot 14.10 uur
Einde	9.30	18.30 uur

Op woensdag zijn er maximaal 8 kinderen op Pompoen. Daarom werkt er in de ochtend een pm'er van 7.30 tot 9.30 en de andere pm'er van 9.00 tot 18.30.

Er wordt op deze dag op deze groep niet afgeweken van de BKR omdat er altijd 1 pm'er op maximaal 8 kinderen staat. De pauze van de pm'er wordt opgevangen door een pm'er van Dotter.

Veel kinderen liggen gedurende het pauzemoment te slapen waardoor het rustiger is op de groepen en er alle ruimte is om pauze te houden. Er gaan nooit twee PM-ers van dezelfde stamgroep tegelijk met pauze. Er blijft tijdens de pauzemomenten voor de kinderen een bekend gezicht aanwezig op de groep.

Samenvoegen van stamgroepen
Op vrijdag voegen groep Linde en groep Dotter samen in de stamgroepruimte van groep Linde. Er worden dan ook maximaal 12 kinderen opgevangen met 2 PM-ers.

BKR vrijdag op de samengevoegde groepen

	Vroege dienst	Late dienst
Begin	7.30 uur	8.45uur
Pauze	13:00 uur tot 13.45 uur	14:00 uur tot 14:45 uur
Einde	17.00 uur	18.30 uur

Er wordt afgeweken van de BKR tussen 8.00 - 8.45, 13.00-13.45, 14.00-14.45 en tussen 17.00-17.45.

Afwijking BKR en 3- uurs norm
Op een dag mag de BKR maximaal 3 uur afwijken. Er wordt op Rozenrood continu goed gekeken naar het breng- en haalgedrag van ouders. Dit kan in de loop der tijd veranderen, zodat er bijvoorbeeld al eerder in de ochtend of tot later in de middag niet aan de BKR voldaan wordt. Als we constateren dat het breng- en haal gedrag verandert en we daardoor niet meer aan de 3-uursnorm voldoen, kijken we weer opnieuw naar de roosters en passen deze indien nodig aan.

Rituelen
Door de dag heen hebben wij steeds vaste rituelen, zoals de ochtendkring, met elkaar eten, zingen, boekjes lezen en buiten spelen. Een van de vaste rituelen bij Rozenrood is het Vuurmannetje.

Een van de kinderen mag een vuurmannetje (lucifer) uit het doosje kiezen. We zingen samen een liedje:

Vuurmannetje, vuurmannetje maak je sterk, Vuurmannetje vuurmannetje doe je werk.

Na het liedje steken we het vuurmannetje aan. Als we de kaars aansteken zingen we het volgende liedje:

Lichtje, lichtje ga maar schijnen
Lichtje, lichtje ga maar aan.

Als het kaarsje aan is beginnen we met het Goedemorgenlied:

Goedemorgen lieve… (naam van het kind), goedemorgen lieve…(naam van PM-er).

We gaan het hele kringetje langs totdat we alle kinderen en PM-ers hebben begroet en eindigen met goedemorgen allemaal.

Tijdens het kringetje ontstaat regelmatig een gesprek met de kinderen.
Als een kind er niet is die dag, merken wij dit op en ook als er een nieuw kindje bij ons komt wennen, praten we erover met elkaar.

We betrekken de kinderen bij de huishoudelijke taken, zoals bv. de tafel dekken, helpen met opruimen, samen brood kneden etc. We stimuleren dat de grotere kinderen, als ze dit leuk vinden, de jongere kinderen helpen.

Wanneer verlaten de kinderen de stamgroep?

1) Bij Activiteiten

Wij doen regelmatig activiteiten waar kinderen uit alle stamgroepen aan mee kunnen doen. We spelen buiten in de zandbak, of we fietsen rond. We spelen op de piazza waar kinderen samen met het keukentje kunnen spelen en waar ruimte is voor vrij spel. We bieden hier activiteiten aan en er wordt voorgelezen. Of we spelen beneden in de speelhal, waar ze kunnen klimmen, met de bal kunnen spelen en rond kunnen rennen.
In de ochtend bekijken we met elkaar welke pm welke activiteit gaat doen en welke kinderen mee willen doen. De kinderen worden door hun vaste pedagogisch medewerker naar de activiteit gebracht, worden daar overgedragen aan de pm'ers die de activeit begeleiden of de eigen pm'er gaat mee.
Het komt voor dat we met een groep van meer dan 30 kinderen tegelijk samen zijn, bijvoorbeeld als alle kinderen tegelijk buiten spelen of bij het voorleesontbijt. We zorgen er dan altijd voor dat een vaste pm'er uit de stamgroep van elk kind aanwezig is en dat er vertrouwde leeftijdgenootjes aanwezig zijn in de groep

2) Bij Festiviteiten

Als we met elkaar feest vieren, de jaarfeesten, Sinterklaas of andere bijzondere momenten kan het voorkomen dat de kinderen in plaats van op hun stamgroep in de gemeenschapplijke hal, buiten of op een andere groep met elkaar eten. En als het heel mooi weer is gaan we met de kinderen wel eens picknicken in de tuin. Er gaat dan altijd een vaste pm'er mee van de stamgroep van het kind in verband met de emotionele veiligheid.

Op de dag zijn er momenten waarop kinderen van verschillende groepen elkaar kunnen ontmoeten. Dat kan door samen te spelen op de piazza of in de speelhal beneden of lekker naar buiten te gaan.

Kinderen zijn bekend met alle medewerkers door de gezamenlijke activiteiten. Tevens zien ze elkaar tijdens speelmomenten bijvoorbeeld buiten op de speelplaats en in de hal.

Op Rozenrood hebben we gezamenlijke activiteiten op de volgende tijden:
Tussen 10.00-12.00 uur tussen 12.30-15.00 uur en tussen 15:30-18.30 uur (zie bijlage 2)

Als het passend is bij het moment van de dag en de sfeer die er binnen de groep heerst is het mogelijk dat de kinderen op deze momenten gaan spelen in één van de gezamenlijke ruimtes, gezellig buiten gaan spelen. Er wordt op Rozenrood bijvoorbeeld gespeeld op de Piazza, waar de kinderen samen kunnen komen. Hier kunnen activiteiten aangeboden worden, maar er is ook veel ruimte voor vrij spel waarbij de kinderen samen tot het mooiste spel komen en de PM-ers op de achtergrond meekijken. Ruimte geven voor vrij spel vinden wij belangrijk omdat het vanuit de antroposofie bekeken belangrijk is dat de kinderen op hun eigen manier de wereld kunnen ontdekken.

Tijdens de gezamenlijke activiteiten kijken de PM-ers van Rozenrood naar welke kinderen waar gaan spelen en baseren daar op hoe de PM-ers zich verdelen over de ruimtes. Er vindt altijd een overdracht plaats met relevante informatie over het kind. Bij uitstapjes is er altijd een vaste PM-er aanwezig en wordt altijd een tablet en telefoon meegenomen.

We zorgen er altijd voor dat de vaste PM-ers van de kinderen nabij zijn als ze in een andere ruimte dan hun stamgroepruimte spelen. Het komt soms ook voor dat we met een groep van meer dan 30 kinderen samen spelen. Dit komt bijvoorbeeld wel eens voor als alle kinderen van Rozenrood tegelijk buiten spelen of als we een gezamenlijke activiteit organiseren. We zorgen er dan altijd voor dat een vaste PM-er uit de stamgroep van elk kind aanwezig is en dat er vertrouwde gezichten van leeftijdsgenootjes aanwezig zijn in de groep.

Voor de kinderen die er aan toe zijn worden gezamenlijke activiteiten aangeboden. De activiteiten staan in het teken van de seizoenen en de jaarfeesten of in het teken van wat er speelt bij de kinderen. Kinderen mogen hier aan meedoen, maar zijn dat niet verplicht.

Wennen en kennismakingsgesprek
Als een kind nieuw komt bij Rozenrood hanteren wij een schema van langzaam opbouwen. Het kindje komt 3 á 4 keer wennen.
De ervaring leert ons dat langzaamaan wennen prettiger is voor zowel de ouders als het kind. Wij zorgen ervoor dat kinderen en ouders zich welkom voelen bij ons. Contact met de ouders is hierin heel belangrijk: met elkaar kennis maken, praten met elkaar over het kind, ouders rondleiden en wegwijs maken op de groep en in het kinderdagverblijf. Het kennismakingsgesprek zal zoveel mogelijk plaatsvinden met de mentor van uw kind. Tijdens het kennismakingsgesprek worden de overige wenafspraken met de ouder gemaakt. Het kennismakingsgesprek met ouders wordt zoveel mogelijk door de mentor gedaan en vindt plaats voordat het contract ingaat.

Wij vinden het belangrijk dat ouders altijd bereikbaar zijn, zodat er altijd overleg mogelijk is. Kinderen mogen iets meenemen van thuis, zoals een doekje, knuffeltje of speentje. Dat geeft hen een vertrouwd gevoel waardoor het wennen makkelijker kan gaan.

Wenafspraken:
Het wennen begint op de start dag van de opvang.

Dag 1: Kind is met ouders een dagdeel op de groep.
Dag 2: Het kind blijft korte dag op de groep (de ouder is oproepbaar)
Dag 3: Het kind blijft een korte dag op de groep (de ouder is aan het begin en aan het eind van de dag oproepbaar*)*
Dag 4: Het kind blijft een korte dag op de groep (de ouder is bereikbaar).

De precieze wentijden worden door de ouders en de mentor met elkaar afgestemd.
Met de pedagogisch medewerker bespreekt u, na iedere wendag kort het verloop van het wennen en de wenselijkheid al dan niet af te wijken van de richtlijnen. De wentijden kunnen aangepast worden aan de behoeften van het kind.

Na ongeveer 6 weken sluiten we de wenperiode af. Dan vindt er ook een gesprek tussen ouders en mentor plaats.

Overgang van babygroep Lavendel naar peutergroep Pompoen
Een aantal weken voordat uw kind 2 wordt, gaat het *(tijdens een rustig moment op de eigen stamgroep)* samen met 1 (vertrouwde) pm'er als activiteit wennen op de peutergroep, gedurende 3 momenten. Als ouders het leuk vinden om met hun kind te komen wennen om op die manier ook weer kennis te maken met de nieuwe groep en pm'ers zijn zij van harte welkom! De eerste keren blijft de eigen pm'er (ouder) erbij en de laatste keer gaat het kind zelfstandig even spelen op de peutergroep. Deze activiteit duurt maximaal 2 uur, en het kind kan altijd terug naar Lavendel. Tijdens activiteiten geldt de BKR op locatieniveau en kan het kind dus gedurende korte tijd even komen spelen op de peutergroep. De 4e wendag is een schakeldag (het kind wordt zowel bij de oude stamgroep als de nieuwe stamgroep meegeteld i.v.m. de BKR); het kind wordt 's ochtends door de ouders naar de nieuwe groep gebracht. Het kind is een halve dag (tot en met het eten) op de peutergroep en gaat daarna weer naar de eigen groep. Deze schakeldag kan alleen plaatsvinden als de BKR van Pompoen dit toelaat.

Er vindt in deze periode ook een overgangsgesprek plaats met een PM-er van babygroep Lavendel, een PM-er van peutergroep Pompoen en de ouders.

Omgaan met vervanging
Bij ziekte of verlof maken we gebruik van invalkrachten. Ludens heeft een invalpool met gediplomeerde PM-ers, die dan ingezet kunnen worden. We streven ernaar om zoveel mogelijk dezelfde invalkrachten te benaderen en met vaste invallers die bij ons kinderdagverblijf passen te werken. Ook werken we met een aantal vaste gebiedsmedewerkers die de vaste medewerkers bij afwezigheid vervangen. De invalkrachten en de gebiedsmedewerkers worden altijd goed geïnformeerd over onze werkwijze, eventuele allergieën van kinderen en onze afspraken.
Op de krijtborden die bij de deuren van de stamgroepen hangen is voor ouders te zien of er een invalkracht op de groep werkt.
Medewerkers die langdurig uitvallen door ziekte of zwangerschap vervangen we altijd met vaste vervangers.

Zo kan het ook!

We hebben oog en respect voor individuele en culturele verschillen tussen kinderen en ouders. Iedereen mag er zijn en we praten met kinderen regelmatig over overeenkomsten en verschillen tussen de kinderen.

We hebben aandacht voor ieders eigen wijze door de kinderen gelegenheid te geven over zichzelf te vertellen. Regelmatig komt hier een leuk groepsgesprek over op gang.
Wij stimuleren kinderen om hun eigen oplossingen te zoeken voor problemen ervan uitgaande dat kinderen hiervan leren en dat de oplossingen van volwassenen niet altijd per definitie de beste zijn.

We bieden een divers aanbod aan spelmateriaal dat ruimte overlaat aan de fantasie, zodat alle kinderen zich kunnen identificeren met het materiaal.
Bv. van houten planken kan je een autoweg maken maar ook een glijbaan. En van kleden kan je een tent maken maar je ook mee verkleden tijdens een rollenspel.
Zowel poppen met een lichte als poppen met een donkere huidskleur zijn aanwezig op de groep.

Omgaan met slapen en rust
We gaan altijd uit van de behoefte van het kind in overleg met ouders. We zorgen voor voldoende rustmomenten voor alle kinderen. In het begin worden zoveel mogelijk de slaapgewoontes van thuis overgenomen. Als een kind wat ouder wordt gaat het mee in het ritme van de groep. Soms lukt dat niet omdat een kind heel verdrietig is of omdat het kind nog helemaal geen slaap heeft. Er wordt altijd naar een passende oplossing gezocht. In principe kan er altijd een rustmoment voor ieder kind gecreëerd worden op de dag, op een stretcher of in een bedje. We streven ernaar om elk kind op een vaste, rustige plaats te laten slapen. Voordat de kinderen naar bed gaan lezen we een verhaaltje voor. Als de kinderen slapen gaan, gaan we regelmatig even kijken in de slaapkamer. De slaapkamers zijn ook voorzien van een babyfoon. Zo kunnen we de kinderen altijd horen.

Zindelijkheid
Zindelijk worden zien wij als iets dat vanzelf gaat. We ondersteunen en stimuleren dit proces maar zullen niets forceren. Kinderen zijn voor elkaar een stimulans, ze leren van elkaar. Als een

kind belangstelling begint te tonen vragen wij of het kind op het toilet wil. Ook als een kind regelmatig een droge luier heeft vragen we of het kind op de wc wil plassen.

Seksualiteit
Seksualiteit is een wezenlijk onderdeel van de ontwikkeling van een kind naar volwassenheid. Daarom besteden we op ons kindercentrum in teamoverleg, werkoverleg, kindbespreking of intervisie met enig regelmaat aandacht aan thema's als intimiteit en seksualiteit. Op deze manier dragen we bij aan de ontwikkeling van kinderen, maar ook aan het voorkómen van grensoverschrijdende seksuele incidenten.

Wij bieden de kinderen op ons kindercentrum een plek waar ze fysiek veilig zijn en zich ook zo voelen, ook op het gebied van seksualiteit. Daarnaast ondersteunen wij kinderen, afhankelijk van hun leeftijd en situatie, bij hun ontwikkeling op het gebied van intimiteit en seksualiteit.

Kinderen hebben seksuele gevoelens. Ieder kind maakt in zijn algemene ontwikkeling een seksuele ontwikkeling door. In zijn eigen tempo, wanneer hij daar aan toe is, verkent hij zijn eigen lichaam en dat van anderen. Kinderen zijn nieuwsgierig en stellen vragen over seks. Wij accepteren seksueel gedrag binnen bepaalde grenzen.

Wij signaleren grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Wij baseren ons daarbij op drie criteria: toestemming, vrijwilligheid en gelijkwaardigheid. Als aan één van deze criteria niet voldaan is, is er mogelijk sprake van seksueel grensoverschrijdend gedrag en gaan wij het stappenplan 'Grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling' hanteren uit onze Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Wij lossen het samen wel op

Wij leren de kinderen dat ze een ruzie kunnen oplossen door te praten. Als ze er zelf niet uit kunnen komen, bemiddelt de PM-er en helpt de kinderen om zelf een oplossing te verzinnen. Wij zoeken bij conflicten samen met de kinderen naar win-win-oplossingen door:

- in te grijpen als kinderen elkaar pijn of verdriet doen
- de gevoelens te benoemen van de kinderen
- te vragen wat er aan de hand is, de kinderen te vragen tegen elkaar te praten, elkaar aan te kijken
- het probleem te formuleren
- de kinderen om ideeën te vragen voor mogelijke oplossingen en hen er één te laten kiezen die voor allebei oké is
- de kinderen te helpen zo nodig om zich aan hun afspraken te houden

Twee kinderen trekken aan een rood autootje: 'ik wil ermee spelen, ikke ook, zegt de ander en hij begint te gillen. De PM-er gaat er naar toe en zegt: 'ik zie dat jullie alle twee met het autootje willen spelen en er is er maar eentje….hoe gaan we dat doen? ' Een van de kinderen zegt: 'dan leggen we de auto in de kast, we verstoppen de auto!' Het andere jongetje begint te lachen en zegt: 'Ja!' De jongens lopen naar de kast en zetten het autootje in de kast en spelen weer verder met iets anders.

Wat vinden jullie ervan?

De beste voorbereiding op het leven in een democratie is het daadwerkelijk ervaren van democratie in de groep. In onze groepen leren jonge kinderen waarden als: samen meedoen, samen verantwoordelijk zijn voor de groep en voor elkaar, samen conflicten oplossen en samen omgaan met verschillen. Wij hebben een open houding voor de ideeën van de kinderen en de bereidheid om deze samen met de kinderen vorm te geven. Wij laten de kinderen regelmatig met ons meedenken, vragen wat ze van de dingen vinden, kijken en luisteren wat hen bezig houdt.

1.2 Communicatie

Wij vinden het belangrijk om op een respectvolle manier te communiceren. Dat houdt in dat we naar elkaar luisteren, elkaar laten uitpraten. We hebben tijd en aandacht voor het gesprek. We willen de ander het gevoel geven gehoord te worden. We vinden het belangrijk om het goede voorbeeld te geven en om te checken of de boodschap goed is aangekomen.
Wij denken dat goede communicatie bijdraagt aan het versterken van een band met elkaar.

Fijn dat je vertelt wat er is

Wij spelen een belangrijke rol in het leven van de kinderen bij Rozenrood. Wij bieden kinderen emotionele ondersteuning en communiceren respectvol. We praten op een rustige toon, maken oogcontact, gebruiken ik-taal en luisteren actief naar de behoeften en gevoelens van de kinderen

Als in de ochtend de vader van een peuter weg wil gaan, gaat het meisje huilen. De PM-er neemt het kind over van de vader en zegt: ‘gaan we even bij het raam naar papa zwaaien…’ De vader gaat weg en het meisje blijft huilen. De PM-er loopt met het kind op de arm naar het raam en zegt: ‘dat vind je niet leuk he, dat papa weggaat!’ Het kind blijft huilen en zwaait naar haar vader. De PM-er loopt met het meisje naar de bank en neemt haar op schoot. Het kind blijft nog wat nasnikken. Na een poosje ziet zij een vriendje en glijdt van schoot om te gaan spelen.’

Wij vinden het creëren van een veilige omgeving voor alle kinderen heel belangrijk. Daarom vangen wij kinderen op in vaste stamgroepen met vaste, vertrouwde PM-er. Een vaste PM-er biedt emotionele veiligheid aan kinderen. Kinderen (1-4 jaar) zien per week maximaal drie vaste en vertrouwde gezichten. Een baby (0-1 jaar) ziet maximaal per week twee vaste gezichten. Op de dagen dat het kind komt is altijd minimaal een van deze twee of drie pedagogisch medewerkers aanwezig.

Goed gedaan!

Wij noemen het gedrag van de kinderen waar we van genieten en geven de kinderen zoveel mogelijk concrete aanwijzingen over wat ze wel kunnen doen in plaats van wat niet mag. We leggen uit waarom we iets goed of niet goed vinden. Als we gedrag niet goed keuren leggen we uit waarom we dat gedrag niet goed vinden maar wijzen niet 'het hele kind' af. Wij geven ieder kind zo veel mogelijk positieve aandacht. We blijven bij de kinderen als ze bang of verdrietig zijn.

'Heel fijn dat jullie zo helpen opruimen, dan kunnen we snel lekker naar buiten!'

Mentor
Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. Om een kind goed in beeld te hebben werkt de mentor op de groep waar het kind is geplaatst. De mentor volgt structureel het welbevinden en de ontwikkeling van het kind en is de contactpersoon en de primaire gesprekspartner voor de ouders. De mentor heeft periodiek gesprekken met ouders over hoe het gaat met het kind. Via het ouderportaal wordt bekend gemaakt wie de mentor is van welk kind.

Je vliegt!

Bij Rozenrood werken wij met plezier, warmte en betrokkenheid met de kinderen. Wij geven om de kinderen en vinden het leuk om met hen samen te zijn. Wij kiezen voor een actieve houding, verzinnen spelletjes, liedjes en activiteiten waarin wij zelf en de kinderen zichtbaar plezier in hebben. We verwonderen ons samen met de kinderen!

Anne klimt op de stoel en de PM-er zegt (terwijl ze Anne in de gaten houdt) lachend: 'wat kan jij goed klimmen Anne en zo hoog!'

Mmm, lekker appeltje

Nabootsing
Wij geven bij Rozenrood het goede voorbeeld. Wij zijn 'nabootsingwaardig'. Wij laten het gedrag zien dat wij graag bij de kinderen willen zien en zijn ons hier bewust van. Bij ongewenst gedrag laten we zien hoe het ook anders kan. (*zie ook 1.3 nabootsing)*

Voeding
Bij Rozenrood eten we biologisch met de kinderen. De tafel wordt altijd netjes gedekt met een broodmandje, glazen etc. De baby's hebben meestal een heel eigen voedingsschema. Dit

volgen we in overleg met de ouders. De baby zit zoveel mogelijk lekker op schoot bij de PM-er en krijgt zo alle aandacht bij het voeden.

Voor het eten zingen we altijd een liedje en pakken de kinderen elkaars hand vast. De grotere baby's doen al meer mee met het dagschema. Ze zitten dan gezellig bij ons aan tafel. Dit geeft een huiselijke sfeer en de kinderen nemen een voorbeeld aan de grotere kinderen. De kinderen kunnen zelf de stukjes brood uit het mandje pakken en de oudere kinderen van een bord. De peuters mogen zelf hun broodje smeren als ze dat leuk vinden. De kinderen drinken zoveel mogelijk zelf uit hun glas. Bij het eten van het fruit drinken we water of thee.

We bakken regelmatig zelf ons brood. Bij het brood drinken we water of thee. Tussendoor krijgen de kinderen een rijstwafel, soepstengel, cracker en yoghurt. Door de manier waarop we omgaan met voedsel willen we kinderen zoveel mogelijk respect bijbrengen voor alles wat groeit en bloeit. In de tuin bij Rozenrood kunnen we groenten en kruiden verbouwen. Op de groep maken we regelmatig samen met de kinderen lekkere gerechten.

Hygiëne
Op de groepen lopen PM-ers en ouders op 'binnenschoenen' of sloffen. Ouders nemen voor hun kinderen pantoffeltjes mee. Voor de ouders zijn er overschoenen bij de ingang van het kinderdagverblijf.
Wij leren de kinderen hun handen te wassen als ze naar de wc zijn geweest en voor het eten. Na elke verschoning van een kind wast de PM-er haar handen. Wij maken gebruik van een schoonmaakbedrijf dat elke dag het kinderdagverblijf schoonmaakt. Bij ziekte en/of besmettingsgevaar hanteren wij de richtlijnen van de GGD

Lichaamsbesef
De kinderen genieten van vastgehouden worden, knuffelen, stoeien en op schoot zitten. De manier waarop kinderen aangeraakt worden is belangrijk voor de ontwikkeling van het lichaamsbesef. PM-ers doen dit op een rustige en ongedwongen manier. Ook door tijdens het verschonen, het naar de wc gaan en het aan- en uitkleden het eigen lijf van de kinderen te benoemen.

We doen regelmatig zintuiglijke spelletjes: voelen, proeven, ruiken, horen en zien. Door middel van allerlei gebaren die we tijdens deze spelletjes doen, zoals het kloppen van het zand, klappen in de handjes, stampen met de voeten, handjes wassen, haren kammen, etc. ervaren kinderen lichaamsbesef. We zingen liedjes over de verschillende lichaamsdelen en lezen boekjes hierover voor. Ervaren dat het fijn is om aangeraakt te worden en dat je ook mag zeggen als je dat niet wilt, dat je lichaamsdelen weet te benoemen is de basis voor een gezonde seksuele ontwikkeling.

1.3 Het spelende kind
Wij gaan ervan uit dat spelen de natuurlijke manier is van jonge kinderen om te leren en hun omgeving te verkennen. Door te spelen, oefenen kinderen alle sociale, emotionele, cognitieve, motorische, morele en communicatieve vaardigheden die ze nodig hebben. Het tempo van de ontwikkeling van bovengenoemde vaardigheden wordt door het kind zelf bepaald.

Kindvolgsysteem
Wij volgen de kinderen in de dagopvang structureel aan de hand van een digitaal kindvolgsysteem ('mijn observatie') De basis van ons kindvolgsysteem is altijd de vraag: 'Hoe gaat het met dit kind', zit het kind lekker in zijn vel (welbevinden) en hoe geboeid is hij bezig (betrokkenheid). Als een kind zich goed voelt en intens bezig kan zijn weten we dat kinderen het goed maken en volop in ontwikkeling zijn. De mentor observeert structureel het welbevinden, de (spel) betrokkenheid en acht ontwikkelings-gebieden aan de hand van ons kindvolgsysteem. Hierdoor krijgen we een breed beeld van kinderen, volgen we ze in hun ontwikkeling en kunnen we onze aanpak nog beter afstemmen op wat kinderen nodig hebben om zich verder te ontwikkelen. Jaarlijks, rond de verjaardag, worden de observaties

geregistreerd en besproken in een kindbespreking en met de ouders. De mentor maakt hiervan een verslag dat bewaard wordt in het kind dossier op de locatie.

In het kader van een doorlopende ontwikkellijn dragen wij de laatste observatie, die wordt gedaan vlak voordat het kind 4 jaar wordt, over aan de basisschool waar het kind naar toe gaat en aan de bso. (altijd na toestemming van ouders). Hiervoor gebruiken wij een overdacht formulier, dat samen met de laatste observatie wordt opgestuurd naar de betreffende basisschool/bso. De overige observaties worden aan de ouders overgedragen. Het kind dossier wordt vervolgens vernietigd.

Als er zorgen zijn
Als blijkt dat er zorgen zijn over een kind omdat er bijzonderheden in de ontwikkeling zijn en/of dat het kind opvallend gedrag vertoont waarbij pedagogisch medewerkers behoefte hebben aan extra handvatten, kan de pedagoog van Ludens ingeschakeld worden (altijd met toestemming van ouders) De pedagoog doet dan een aanvullende observatie.

De aanvullende observatie resulteert in een aantal aanbevelingen en tips om met het kind/ de situatie om te gaan. Deze worden door de pedagoog besproken met de pedagogisch medewerkers en de ouders. Naar aanleiding hiervan wordt een actieplan opgesteld. Als blijkt dat na genoemde procedure het kinderdagverblijf of de bso niet kan bieden wat het kind nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, als meer specialistische begeleiding nodig is die pedagogisch medewerkers in betreffende situatie niet kunnen bieden, gaan we met elkaar op zoek naar passende instanties die hierbij ondersteuning kunnen bieden.

Bij ons mag je vies worden

Het uitgangspunt bij kinderen ruimte geven is altijd het beschermen van kinderen tegen grote risico's en kinderen leren omgaan met kleine risico's. Op de locatie is een actueel veiligheidsplan opgesteld waarbij alle grote risico's in kaart zijn gebracht. De inschatting van veiligheid en gezondheid is een continu proces. De pedagogisch medewerkers ondersteunen dit proces, zijn zich bewust van deze visie en kennen het verschil tussen aanvaarbare risico's en onveilige situaties. (*zie veiligheids-en gezondheidsbeleid op de locatie, in te zien via de teamleider)*

De ruimte heeft bij ons tevens een belangrijke opvoedkundige functie. Een goed ingerichte ruimte draagt bij aan de ontwikkeling en het speelplezier van de kinderen. Onze groepsruimte is ingedeeld met verschillende hoeken, bedoeld voor bepaalde soorten spel. We hebben een poppenhoek, een bouwhoek, een keuken met een klein aanrecht, een verkleedhoek en een huisje onder de box. Verder gaan we in principe iedere dag met de kinderen naar buiten een frisse neus halen. Ook als het regent trekken we de laarzen en de regenjas aan en gaan we stampen in de plassen.

Wij geven de kinderen letterlijk en figuurlijk de ruimte om te kunnen ontdekken en experimenteren. Ook de kleine baby's worden zoveel mogelijk op een kleed gelegd zodat ze in beweging kunnen komen. Wij vinden het heel belangrijk dat kinderen uit zichzelf gaan rollen, kruipen, zitten en lopen.

Spring maar, ik vang je op

Voor ons is het belangrijk dat kinderen zich op hun gemak voelen. Dan zijn ze ontspannen en nieuwsgierig, tevreden en vol zelfvertrouwen. Wij geven de kinderen een gevoel van veiligheid door hen te laten weten waar ze aan toe zijn, wat er gaat gebeuren op een dag. Door kinderen deel uit te laten maken van een stamgroep met zijn eigen rituelen en ritmes bieden wij deze structuur en leren wij ze omgaan met regels en grenzen.

Zingen is een belangrijk element in het dagritme, bv. zingen bij het begin van de dag, bij het kneden van het deeg, bij het handen wassen, opruimen en buiten spelen. Muziek wordt ingezet als activiteit zelf, bv. om te dansen, te bewegen of na te bootsen.

We bieden de kinderen dagelijks een activiteit aan waarbij we veel aandacht hebben voor de zintuiglijke ontwikkeling: we maken muziek, zingen en dansen. We bewegen, sporten en tuinieren. We vertellen veel verhalen en lezen voor. We schilderen, werken met vilt, krijten met bijenwasco en kleien met bijenwas. We spelen in de poppenkast en bakken samen brood of maken een grote pan soep met de kinderen. Maar helpen bij dagelijkse werkzaamheden zoals afwassen, was vouwen, ramen zemen, glas wegbrengen is ook een activiteit! Meestal beginnen we zelf een activiteit te doen en dan schuiven de kinderen hierbij aan. Het gaat ons om het proces, niet om het resultaat! We letten bij speelgoed ook op duurzaamheid en dat het zoveel mogelijk gemaakt is van natuurlijke materialen.

Minder kant en klaar speelgoed nodigt de fantasiekrachten van het kind uit. De kinderen hebben zoveel mogelijk zelf toegang tot de materialen.

Wat heb je gevonden?

Wij kijken en luisteren goed naar wat kinderen bezig houdt. We letten op de initiatieven van de kinderen en laten merken dat we het kind gezien hebben. We waken ervoor om niet al zelf in te vullen wat het kind denkt of voelt. We verwoorden regelmatig wat een kind aan het doen is. Regelmatig gaan we even zitten om alleen maar te kijken naar de kinderen. Als we in gesprek gaan met een kind gaan we op dezelfde hoogte zitten als het kind.

Probeer het maar

Wij hebben vertrouwen in kinderen. Kinderen mogen regelmatig op zichzelf zijn en we helpen of corrigeren niet te snel. We geven kinderen keuzes en verantwoordelijkheden (op hun niveau), stimuleren kinderen om te durven en laten kinderen zoveel mogelijk zelf uit proberen. We

maken stimulerende opmerkingen en reageren positief op initiatieven van kinderen. We vragen regelmatig de grotere kinderen om de kleintjes te helpen.

Vreedzame Wijk
De Vreedzame Wijk komt voort uit de Vreedzame School, waar kinderen een stem krijgen, mogen meedenken en verantwoordelijkheden hebben.

Het doel van een Vreedzame Wijk is om mensen en organisaties in de wijk met elkaar in verbinding te brengen en te zorgen voor een omgeving waarin kinderen veilig kunnen opgroeien. Er wordt gestreefd naar een eenduidig pedagogisch klimaat in de wijk, waardoor kinderen overal dezelfde regels leren: thuis, op school, bij de kinderopvang en op straat. Onderdeel van de Vreedzame Wijk is het instellen van een Vreedzame Kinderraad en het opleiden van wijkmediatoren.

Rozenrood als oefenplaats.
Het Vreedzame gedachtegoed sluit naadloos aan op de pedagogiek van Ludens. Bij Ludens kunnen kinderen in het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang oefenen en ervaring opdoen met het vreedzaam oplossen van conflicten, verantwoordelijkheid nemen en samenwerken. Zo ervaren kinderen dat ze ertoe doen en groeien ze op tot democratische burgers, met het kindercentrum als oefenplaats.

Vreedzaam werken
Ludens werkt op een vreedzame wijze. We leren de kinderen naar elkaar te luisteren, duidelijk te zijn over hun eigen gevoelens en behoeften en rekening te houden met die van iemand anders, te overleggen en op een vreedzame manier conflicten op te lossen. Zo ervaren kinderen dat ze ertoe doen en groeien ze op tot democratische burgers, met het kindercentrum als oefenplaats.

Samen met scholen en andere partners in de wijk dragen wij deze vreedzame gedachte uit: op een positieve en zorgzame manier met elkaar omgaan en op een democratische manier beslissingen nemen. Hierdoor ontstaat verantwoordelijkheid voor de gemeenschap. Meer informatie over de vreedzame methode vindt u op de website van de Vreedzame School (www.vreedzameschool.nl)

2. Samenwerken met ouders

Zie ook: Onze Spelregels, 'Ouderbetrokkenheid en communicatie'

De wet en de regelgeving

Ludens werkt conform wet en regelgeving. In de Wet Kinderopvang (2013) is opgenomen dat op ieder kindercentrum een oudercommissie behoort te zijn, met het recht te adviseren over een aantal vastgelegde onderwerpen. In de Wet Versterking Positie Ouders (2016) staat dat een locatie met 50 of meer kinderen deze verplichting heeft en dat een locatie met minder dan 50 kinderen aantoonbaar een alternatieve ouderraadpleging moet organiseren. De adviesrecht-onderwerpen zijn voorgenomen besluiten van de organisatie t.a.v. artikel 1.60 van de Wet Kinderopvang waaronder:

1. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan artikel 1.50, eerste lid, in het bijzonder het pedagogisch beleid dat wordt gevoerd. De leiding van de locatie zorgt ervoor dat er tenminste een keer per 12 maanden overleg is met de oudercommissie over de invulling van het nog te voeren pedagogisch beleid en het al gevoerde pedagogisch beleid
2. Voedingsaangelegenheden van algemene aard en het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid of gezondheid
3. Openingstijden
4. Het beleid m.b.t. spel- en ontwikkelingsactiviteiten t.b.v. de kinderen, waaronder het aanbieden van voorschoolse educatie
5. De vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten als bedoeld in artikel 1.57b, eerste lid
6. Wijziging van de prijs van kinderopvang.

Oudercommissie

De ouders zijn vertegenwoordigd in een oudercommissie (OC). De OC geeft advies over de algemene gang van zaken, bijvoorbeeld over dit pedagogisch werkplan en denkt mee over het reilen en zeilen van het kindercentrum. De OC fungeert als aanspreekpunt voor de ouders. De oudercommissie komt elke zes weken bij elkaar en eens in de twaalf weken is de teamleider daarbij aanwezig.

De OC organiseert jaarlijks een ouderavond.Contactgegevens van de oudercommissie kunt u krijgen bij de pedagogisch medewerkers of de teamleider.

Centrale Oudercommissie

Ouders, als belangenbehartigers van hun kind, hebben ook organisatiebreed een plaats bij Ludens. Hiertoe is er de Centrale Oudercommissie. Het doel van de Centrale OC is gemeenschappelijke belangenbehartiging op centraal niveau. Daarnaast is de centrale OC klankbord, stimulans, aanspreekpunt en signaleerder.

Contacten met de ouders

Het belangrijkste contact dat ouders hebben, is met de pedagogisch medewerkers (PM-ers) van de groep. Wij vinden het belangrijk om een goede band op te bouwen met ouders en kinderen. Als ouders zich goed voelen bij ons, zal dit zeker een positieve invloed hebben op hun kinderen. Wij staan open voor vragen en opmerkingen van ouders. De meeste contactmomenten vinden plaats tijdens de dagelijkse breng- en haalmomenten. Als er in de groep even geen tijd is om een gesprek te voeren, kan er een afspraak gemaakt worden om op een ander tijdstip te praten.

Om de communicatie met ouders te ondersteunen en ook om ouders een indruk te geven van wat er zoal "speelt" op ons kinderdagverblijf werken wij met Mijnludens. Mijnludens is de digitale communicatie tussen ouders en ons via de app of het ouderportaal. Nieuwe ouders ontvangen inloggegevens, informatie en toestemmingsverklaring bij inschrijving. Geregeld ontvangt u een fotootje van uw kind. Het schriftje (met foto's) is ook digitaal, aan het einde van de opvangperiode kunt u dit downloaden en eventueel printen. Aan het eind van de middag ontvangt u een korte inzage in slaaptijden, aantal flessen, boterhammetjes e.d., tegelijk met het schriftje Zo kunt u tijdens het overdrachtsmoment wat meer uitwisselen over wat uw kind

vandaag meegemaakt heeft. Tenslotte kunt u via de app/ouderportaal extra opvangdagen aanvragen.

Nadat de definitieve plaatsing van een kind is geregeld, neemt één van de PM-ers die het kind in de groep krijgt, contact op met de ouders. Er worden afspraken gemaakt over de wenperiode. In het plaatsingsgesprek worden alle praktische zaken besproken. Wij observeren een kind jaarlijks. Nadat de observatie is besproken in het groepsoverleg voeren wij daarover ook een 10- minutengesprek met de ouder(s).

Als er zaken zijn waar ouders ontevreden over zijn, kunnen zij terecht bij de PM-er of bij de teamleider. Wij horen graag van ouders hoe zij de opvang ervaren. Hiervoor hebben wij ook klacht- en complimentenformulieren. Op deze manier kunnen wij onze kwaliteit blijven verbeteren.

Evaluatie
Als de kinderen ons kindercentrum verlaten, vragen wij de ouders een evaluatie formulier in te vullen. Ouders krijgen de gelegenheid om in een gesprek de punten te verduidelijken.

Bijlage 1: Dagindeling

Bij de jongste kinderen volgen we zoveel mogelijk het ritme van thuis. Ouders geven aan hoe laat kinderen thuis hebben gegeten en geslapen. De PM-ers spelen hierop in, zodat het kind zich prettig voelt. Waar mogelijk volgen de kinderen het ritme van de groep. Hieronder hebben we beschreven hoe de dagindeling er globaal uitziet.

7.30 – 9.15 uur: Binnenkomst van de kinderen
Tussen 07.30 en 09.15 uur kunnen de kinderen worden gebracht. De kinderen kunnen aan tafel tekenen, puzzelen of op schoot een boekje lezen. De ouders hebben de mogelijkheid om met hun kind nog even een boekje te lezen of een spelletje te doen. We kiezen er bewust voor om rustig een ochtend te beginnen, omdat de kinderen vaak uit het drukke verkeer komen en even de tijd en rust nodig hebben om een dag optimaal te kunnen beginnen. Voor de ouders is er gelegenheid voor een goede overdracht met de PM-er. We adviseren de ouders om op tijd aanwezig te zijn, graag voor 9.15 uur, zodat we met alle kinderen op tijd met het ochtendritueel kunnen beginnen.

9.15 – 10.00 uur: De kring
In de kring gebruiken we de spreuken en liedjes van het seizoen. We zingen het liedje van het Vuurmannetje, waarna we elkaar persoonlijk goedemorgen wensen. Samen met de kinderen zingen we liedjes, die kinderen zelf uitkiezen. Er wordt zoveel mogelijk dezelfde liedjes/rijmpjes gezongen omdat dit structuur en houvast biedt. De liedjes en versjes worden ondersteund door gebaren, ook al begrijpt het kind de betekenis van de woorden nog niet, toch worden ze opgenomen en nagebootst en ze krijgen een plaats in de belevingswereld van het kind. In iedere groep is er een pop of kabouter die tijdens het ochtendritueel uit het bedje wordt gehaald en in een stoeltje gezet wordt. De dag is voor iedereen begonnen.
De kinderen krijgen fruit of crackers en drinken Het lied dat we zingen als we aan tafel zitten voordat we gaan eten en drinken gaat als volgt:

De aarde doet het groeien, de zon die laat het bloeien.
Rijp wordt het door de regen.
Nu gaan we lekker eten!
“eet smakelijk”

10.00 uur: Vrij spel
De jongste kinderen gaan slapen, de oudere kinderen gaan een activiteit doen of vrij spelen. De keuze van het speelgoed is aan de ene kant een weerspiegeling van de wereld waarmee we het kind kennis willen laten maken. Een huis met echte pannetjes op het fornuis, tafel en stoeltjes, poppen in een ledikant en poppenwagentjes. Voor de grotere kinderen is er bouwmateriaal in de vorm van kisten, planken en blokken. Voor de baby’s zijn er zachte materialen. Aan de andere kant is het materiaal zo gevormd dat het de fantasie prikkelt en op verschillende manieren in het spel gebruikt kan worden. Daarbij vormen lappen, kussens en verkleedkleren een welkome aanvulling om creativiteit van het kinderspel te bevorderen.
We gaan zoveel mogelijk naar buiten met de kinderen. Buiten spelen vinden we erg belangrijk. Ook als het betekent dat we soms nat worden.
De buitenruimte is voor kinderen eindeloos gevuld met mogelijkheden om te ontdekken, te ruiken, te voelen. Hoe ziet de wereld eruit? Als je buiten bent ontmoet je andere kinderen.

Na het spelen ruimen we met we elkaar op**.**Voor en tijdens het opruimen wordt het opruimlied gezongen.

Opruimen, opruimen, opruimen doen we met zijn allen.
Al het speelgoed in de bak, alle poppen in het poppenbed, alle boekjes in de boekenkast.
(enzovoort totdat alle spullen op de juiste plek staan)

Het opruimen is een onderdeel van de dag, een activiteit die we belangrijk vinden. We proberen de kinderen respect bij te brengen voor het speelgoed, de popjes worden met zorg aangekleed en in bed gelegd, de houten dieren gaan rusten, pannetjes gaan in het keukentje. Alles wordt

weer geordend en dit biedt ook weer rust. Soms blijft een bouwwerk staan, dit wordt dan benoemd naar de kinderen die dan glimmen van trots.

11.30-12.30 uur: Broodmaaltijd
De gezamenlijke maaltijd rondom de grote tafel is een rustpunt en een sociaal moment. Met een versje of een liedje wordt de aandacht op het eten en drinken gericht:

Aan tafel, aan tafel, wij gaan lekker eten
Aan tafel, aan tafel, aan tafel allemaal

Als we allemaal een bordje met een broodje hebben zingen we een lied:

De aarde doet het groeien,
De zon die laat het bloeien
Rijp wordt het van de regen,
Nu gaan we lekker eten
“eet smakelijk”

Alle kinderen geven elkaar een hand en wensen elkaar smakelijk eten. Alle PM-ers eten mee. PM-ers hebben een belangrijke voorbeeldfunctie. Hun houding t.o.v. voeding is van invloed hoe kinderen hiermee om (leren) gaan. Het eten is biologisch en veelal passend bij de tijd van het jaar. We proberen kinderen kennis te laten maken met de verschillende producten uit de natuur door samen te proeven.

12.30 – 13.00 uur: Uitkleden en naar bed
We proberen kinderen spelenderwijs zelfstandiger te maken, door het kind plezier te laten beleven iets zelf te kunnen (aan- en uitkleden, zindelijk worden). We geven kinderen complimentjes als iets lukt, ondersteunen het bij het proberen. “wat goed dat je al zoveel kan”. Elk kind heeft een eigen ontwikkelingstempo. Dit volgen wij. Doordat onze groepen in leeftijd zowel verticaal als horizontaal zijn opgebouwd, kunnen de kinderen door nabootsing van elkaar leren. Na het uitkleden gaan de kinderen naar bed met hun eigen slaapknuffel, slaapzak of een speentje. De kinderen mogen een boekje van de plank kiezen. Op de plank staan de boekjes die passen bij het seizoen van het moment of een thema. We lezen een verhaal voor en dan gaan de kinderen in bed.

13.00 – 15.00 uur: Slapen of rusten
Tot het kind ca.1 jaar is, volgen we, in overleg met de ouders, het dagritme van thuis. De meeste kinderen hebben tot die leeftijd (of nog iets langer) behoefte aan twee slaapmomenten op de dag. De oudere kinderen rusten alleen tussen de middag. Door de afwisseling in ons dagritme van in- en ontspanning hebben de kinderen hier meestal echt behoefte aan een middagdutje. Aangezien het kind hier de hele dag mensen om zich heen heeft is een moment van rust voor jezelf prettig, om daarna met nieuw energie weer te kunnen spelen. De kinderen die minder behoefte hebben aan slapen, hoeven niet meer te slapen. In overleg met de ouders bouwen we het slapen af naar een moment van rust waarin het kind een boek kan lezen, uitrust op de bank of het leeshoekje. Ook samen met een PM-er, kan knutselen o.i.d. is mogelijk.

15.00 – 15.30 uur: Yoghurt, thee of water
Aan tafel drinken we yoghurt, thee of water en eten we fruit of crackers. Met het lied dat we zingen en de manier waarop we omgaan met voedsel, willen we kinderen zoveel mogelijk respect bijbrengen voor alles wat groeit en bloeit.

15.30 – 16.30 uur: Vrij spelen (binnen of buiten)

Na het spelen ruimen we samen op.Het opruimlied wordt gezongen en alle kinderen helpen met het opruimen van het speelgoed.

Rond 16.45 uur: Afsluiting van de dag
De dag wordt afgesloten en de kinderen gaan aan tafel en krijgen een soepstengel met een beker water of thee. De pop of kabouter wordt door de kinderen weer in het bedje gelegd. De dag is weer voorbij.

16.15 – 18.00 uur: Ouders kunnen hun kinderen ophalen
Kinderen kunnen worden opgehaald. In overleg kunnen kinderen nog blijven tot 18.30 uur..
Dit kan op contract of incidenteel. Hier zijn wel extra kosten aan verbonden.

17.30 – 18.00 uur: Het laatste half uur
De kinderen puzzelen, lezen, kleuren of doen een spelletje aan tafel. De PM-ers kunnen aan ouders vertellen hoe de dag is geweest.

Bovenstaand dagschema is een leidraad. Met tijden kan er natuurlijk altijd geschoven worden, afhankelijk van de behoefte van het kind en de groep.

Bijlage 2: Rituelen en feesten

Voor de emotionele veiligheid van het kind is het belangrijk dat er herkenningspunten zijn in de structuur van een dag en een jaar. Ook zijn die er bij een maaltijd, slapen, een verjaardag, de seizoensfeesten en rituelen.

De rituelen die dagelijks plaatsvinden zijn beschreven bij de dagindeling in bijlage 1.

Verjaardag
We besteden aandacht aan de verjaardag van de kinderen. In overleg met de ouder(s)/ verzorgers spreken we af op welke dag we de verjaardag van het kind vieren. De slingers worden opgehangen. De verjaardag van de jarige wordt in de kring gevierd. De PM-er vertelt een verhaal en na het zingen van de verjaardagsliedjes geven we de jarige een klein presentje. De jarige mag de traktatie uitdelen.
Ouders zijn welkom om bij de viering aanwezig te zijn.

Afscheid
Een peuter die vier wordt, viert niet alleen de verjaardag, maar ook het afscheid van de groep. In de kring vertellen we een bijbehorend afscheidsverhaal en natuurlijk krijgt de vierjarige ook een cadeautje en een afscheidskaart, waarop de pedagogisch medewerkers van de groep iets vertellen over het kind dat weg gaat. Ook de kinderen van de groep mogen, als zij dat willen, hierop een tekening maken.

Jaarfeesten
Rozenrood viert de jaarfeesten. Wij leven in een ritme van seizoen naar seizoen het jaar rond. We hebben een activiteitenplanner en verschillende themakisten waarin we voorwerpen bewaren die passen bij een seizoen of een jaarfeest. Dit zien we terug in de inrichting van de groep en de seizoenstafel. De seizoenstafel wordt samen met de kinderen ingericht. We gebruiken hiervoor veilige voorwerpen. Ook door kinderen meegebrachte of zelf gevonden voorwerpen vinden een plekje op de seizoenstafel. Samen met de kinderen schenken we uitgebreid aandacht aan ieder nieuw seizoen. We vertellen wat er buiten gebeurd en nemen de kinderen mee op reis door de seizoenen heen.

Lente
De eerste krokussen die we buiten ontdekken kondigen aan dat de lente in aantocht is. De 'wortelkindjes' worden wakker en de dieren ontwaken uit hun winterslaap. 'Moeder aarde' komt dan als symbool van nieuw leven op de jaartafel te staan, omringd met de eerste lentebloemen en het prille groen van de bomen.

Pasen
Met Pasen gaan we eieren verven en verstoppen ze in de tuin. Ouders, kinderen en PM-ers, iedereen doet mee. De kinderen mogen ze gaan zoeken en uiteindelijk eten we de eieren tijdens de paasontbijt met matzes en een lekkere paasstol.

Pinksteren
Pinksteren vieren door met de kinderen bloemenkransen te maken. Kinderen mogen in witte kleding komen. Met een mooie bloemenkrans in het haar dansen de kinderen in de kring en vieren we dat het zomer wordt.

St. Jansfeest
De dagen worden weer langer en de zon bereikt haar hoogste punt. We bereiden ons voor op het midzomerfeest: het Sint Jansfeest. We dansen en zingen met de kinderen en ouders “De zevensprong” en “Hoog laait het vuur”. Daarna gaan we met alle kinderen en ouders picknicken.

Zomer
Als de kinderen na de zomervakantie terugkomen is de stemming van vakantie en zomer nog niet voorbij. We zingen liedjes en doen de versjes over de zon, zee, meeuwen, bloemen en het

water. Op de seizoentafel zijn de gevonden schelpen, het strand en de vissersboten terug te vinden. De kinderen vertellen elkaar over avonturen, kunnen dit naspelen met de voorwerpen op de groep en delen met vriendjes/vriendinnetjes.

Herfst, St. Michaël
Langzamerhand nadert de maand september, de zon staat minder hoog aan de hemel en de dagen worden korter. De kinderen komen met de eerste gevonden kastanjes en bladeren naar het kinderdagverblijf. De jaartafel verandert in warme herfstkleuren, waar we de gevonden bladeren uit de natuur verzamelen. Het Michaélsfeest is ook een oogstfeest. In de verhalen van Michael is altijd sprake van een draak. Een feest van moed en kracht. Met de kinderen doen we tijden het feest van Michaël spellettjes waarbij ze uitgedaagd worden hun moed en evenwicht te gebruiken. We maken en eten drakenbrood en appeltjes.

St. Maarten
Als het einde van de herfst in zicht is, vieren we Sint Maarten.Met dit feest worden lantaarntjes gemaakt. Alle kinderen en ouders zijn welkom en met lampions lopen we buiten een rondje om het gebouw. Er worden Sint Maartens liedjes gezongen en op de groep wordt er met elkaar pompoensoep gegeten.

Sinterklaas
Al snel nadert de maand december en bereiden we ons voor op het Sinterklaasfeest. Na een werkavond met de ouders waar iedereen een zelfde cadeau voor zijn of haar kind heeft gemaakt, vieren we het Sinterklaasfeest.

Advent
De adventskalender wordt neergezet en er verschijnen steeds meer sterren op het raam. Adventsliedjes en verhaaltjes worden gezongen en voorgelezen.

Kerst
Met de kinderen bereiden wij ons voor op het kerstfeest dat thuis gevierd wordt. Met de kinderen versieren we de groepsruimtes en lezen het kerstverhaal voor. Zo leven we toe naar het kerstfeest.

Winter
In de winter verandert de jaartafel in een wintertafel. Verhalen die we aan de kinderen vertellen, gaan over de sneeuw, de hagel en het ijs. We zingen de liedjes van de winter, maken als er sneeuw ligt wandelingen door de sneeuw en in de kou. In de groep trekken we regelmatig (alsof) de schaatsen aan en stellen we voor dat we een tocht over het ijs maken. In een lange sliert komen de kinderen met een schaatsbeweging achter de PM-er aan.

Bijlage 3: Ondersteuning beroepskrachten

Bij Ludens werken we uitsluitend met pedagogisch medewerkers (PM-ers) met een beroepskwalificatie volgens de CAO Kinderopvang. Alle medewerkers beschikken over een geldige VOG (Verklaring Omtrent Gedrag). We houden ons aan de wettelijke regels die gelden in de kinderopvang. De maximale omvang van de groepen en het aantal opgevangen kinderen per pedagogisch medewerker ligt vast in de regelgeving en Ludens hanteert altijd die normen.

Voor de implementatie en ondersteuning van het pedagogisch beleid (waaronder het ontwikkelingsgericht werken) heeft Ludens twee pedagogen en drie video-interactie begeleiders in dienst die PM-ers en teamleiders ondersteunen door middel van trainingen, gesprekken, observaties en video-interactiebegeleiding.

Gordontraining 'Effectief omgaan met kinderen en ouders in de kinderopvang'
Alle PM-ers volgen deze training met als doel het ontwikkelen en verbeteren van communicatievaardigheden van PM-ers gebaseerd op wederzijds respect. PM-ers leren door kennis en vaardigheden die ze zich in deze training eigen maken op een positieve manier om te gaan met kinderen, ouders en collega's. Het gaat hierbij met name om 'luisteren' en 'sensitief zijn'. Door het aanleren van vaardigheden voor het werken vanuit een democratische opvoedingsstijl ('win-win-methode') leren PM-ers kinderen om problemen op te lossen met respect voor elkaar.

Workshops 'Werken volgens de Gordonmethode'
Deze workshops richten zich op de PM-ers die de basistraining gevolgd hebben. De herhaling en verdieping activeert de al opgedane kennis en vaardigheden en gaat in op de thema's die op dat moment bij PM-ers de aandacht vragen. Kennis wordt versterkt en deskundigheid vergroot.

Video Interactie Begeleiding (VIB)
Van alle PM-ers wordt drie keer een opname gemaakt van een pedagogische situatie met daaraan gekoppeld een feedback gesprek. Gekeken wordt naar interactiepatronen tussen medewerkers en kinderen om deze vervolgens te analyseren en bespreekbaar te maken.

Pedagogisch Specialisten
Bij Ludens werken 15 pedagogisch specialisten. Deze specialisten werken mee op de groep en geven het goede voorbeeld. Zij maken pedagogisch handelen bespreekbaar en begeleiden PM-ers in het uitvoering geven aan het pedagogisch beleid van Ludens.

Pedagogische werkgroepen
Deze werkgroepen zijn ingesteld per gebied met als doel om het pedagogisch beleid levend te houden. De werkgroep bestaat uit de teamleiders en de pedagogisch specialisten uit het betreffende gebied, de pedagoog, twee PM-ers en minimaal twee keer per jaar een ouder uit de oudercommissie. De gebiedsmanager neemt deel op agenda. Pedagogische thema's die op dat moment bij PM-ers de aandacht vragen worden hierin besproken.

Bij het uitvoeren van hun werkzaamheden worden de PM-ers ondersteund door:
- De Teamleider voor aansturing, begeleiding en coördinatie in verband met het uit te voeren beleid en de dagelijkse gang van zaken.
- Afdeling Informatie en Plaatsing (I&P): regelt de aanmelding en plaatsing van kinderen.
- Afdeling Personeel en Organisatie (P&O): regelt de aanstelling van medewerkers.
- Afdeling Facilitaire zaken: zorgt voor reparaties en onderhoud van gebouwen en buitenterreinen.
- Externe schoonmaakbedrijven: zorgen voor reinigingswerkzaamheden.
- Gebiedsmanager voor aansturing en begeleiding op managementniveau.
- Pedagoog voor advies en ondersteuning van PM-ers indien dit noodzakelijk is (in overleg met de ouders).
- Oudercommissie voor advies.
- GG&GD voor toezicht houden en controleren op uitvoering van wettelijk vastgesteld beleid

- Ludens is HKZ gecertificeerd en werkt volgens het HKZ kwaliteitssysteem. Dit wordt gecontroleerd door een extern auditbureau.

Ludens leidt ook mensen op. Er werken bij ons stagiaires die de traditionele mbo-opleiding doen en bij ons stage lopen. Alle stagiaires hebben een stageovereenkomst en een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Bijlage 4: Omgaan met bijzondere gebeurtenissen

Ieder kind kan in aanraking komen met gebeurtenissen die van invloed zijn op het functioneren of op de ontwikkeling van het kind. Een kind kan bijvoorbeeld ernstig ziek worden, er kunnen problemen in de gezinssituatie zijn, er kan sprake zijn van een stoornis of achterstand in de ontwikkeling of lastig gedrag. Deze gebeurtenissen kunnen klein van aard zijn en met wat extra zorg en aandacht of wat kleine aanpassingen kan het kind geholpen worden. Echter, er komen ook situaties voor die de PM-ers en/of ouders niet eenvoudig opmerken of die ernstiger van aard zijn, zodat professionele hulp en zorg van buiten het kindercentrum noodzakelijk is.

Vastlegging van beleid
Ludens heeft beleid vastgelegd conform de wet BIG, het signaleren en begeleiden van problemen t.a.v. kinderen met opvallend gedrag of kinderen die extra zorg nodig hebben, hoe te handelen bij vermoeden van kindermishandeling, hoe om te gaan met pestgedrag in een groep, hoe te handelen in geval van overlijden en hoe te handelen bij ziekte en ongevallen. Dit beleid is terug te vinden in het Ludens kwaliteitshandboek. De protocollen beschrijven welke stappen wij kunnen zetten als er iets bijzonders is met een kind.

We kunnen onze eigen Ludens pedagoog inschakelen om de PM-ers te ondersteunen en te adviseren bij hun omgang met kinderen met gedrag- of ontwikkelingsproblematiek. Dit wordt alleen gedaan na toestemming van de ouders.

Contact met ouders
Wanneer wij ons zorgen maken over het functioneren of de ontwikkeling van een kind, dan delen wij onze bezorgdheid met ouders. Ouders kunnen ook met vragen ten aanzien van de ontwikkeling van hun kind bij de PM-er of de teamleider terecht. Samen met ouders en eventueel in samenwerking met andere instanties kan het kindercentrum meewerken aan een oplossing van het probleem.

Bijlage 5: Omgaan met plaatsing in 2 stam/basisgroepen

In sommige gevallen maakt een kind gedurende een bepaalde van tevoren vastgelegde periode deel uit van 2 stam/basisgroepen.

Tijdelijk in 2 stam/basisgroepen bij nieuwe kindplaats of uitbreiding van het contract

- In beginsel wordt een kind altijd in één vaste stam/basisgroep geplaatst, maar wanneer het echt niet anders kan, dan kan hier tijdelijk van worden afgeweken, na overleg met de ouders door I&P.
- Kinderen die tijdelijk in een 2e stam/basisgroep zijn geplaatst. hebben de hoogste prioriteit bij de terugplaatsing in de oorspronkelijke basisgroep.
- Op de stamkaart van het kind wordt een toevoeging / aanpassing gedaan, waarbij ook de periode specifiek wordt omschreven.
- Ouders tekenen het formulier 'opvang in twee stam/basisgroepen' op de locatie. Ook op dit formulier wordt de periode specifiek omschreven.

Structureel samenvoegen van stam/basisgroepen

- KDV: Op die dag(en) dat er structureel minder kinderen zijn, kunnen we beslissen om twee of meerdere stamgroepen – op die weekdag(en) structureel samen te voegen in de stamgroepruimte van één van die stamgroepen.
- BSO: Op die week (mid)dag(en) dat er structureel minder kinderen zijn, kunnen we beslissen om twee of meerdere basisgroepen – die al dan niet met elkaar samenwerken – op die weekdag(en) structureel samen te voegen.

Randvoorwaarden voor structureel samenvoegen van stam/basisgroepen:

- Er moet een vaste pedagogisch medewerker aanwezig zijn voor ieder kind.
- In het pedagogische werkplan moet duidelijk worden omschreven welke stam/basisgroepen er worden samengevoegd en voor welke weekdag(-en) dit geldt, waar de opvang plaats vindt en voor welke periode;
- Er moet -voordat er daadwerkelijk structureel wordt samengevoegd – eerst voorafgaand advies worden gevraagd aan de OC over de aanpassing(en) in het pedagogisch werkplan;
- De ouder(s) van de kinderen die op de betreffende weekdag(en) gaan worden opgevangen, worden hierover van tevoren geïnformeerd, via een bericht van de teamleider via MijnLudens.

Bijlage 6: Kinderopvang gedurende extra dagen/dagdelen of ruilen

Het is voor ouders mogelijk om opvangdagen te ruilen of extra opvangdagen af te nemen op incidentele basis. In principe wordt het kind in de eigen stam/basisgroep opgevangen.

Mocht dit echt niet mogelijk zijn, dan vullen ouders het formulier “opvang in twee groepen voor een bepaalde periode” in.

Kinderen die al structureel deel uitmaken van 2 verschillende stam/basisgroepen (als in bijlage 5) mogen bij afname van een extra dag (ruilen of extra komen) NIET in een 3e stam/basisgroep geplaatst worden.

De PM-er of de teamleider zal dit met de betreffende ouders opnemen indien daar sprake van zou zijn.

Als voor een extra dag/dagdeel of een ruildag(deel) het kind niet in de eigen stam/basisgroep kan worden opgevangen, moet hiervoor vooraf schriftelijk toestemming worden gegeven door de ouder.

Voor de BSO geldt; dit kan op het “*Formulier opvang in twee stam/basisgroepen voor een bepaalde periode*” of door de toestemming vooraf via e-mail te geven aan de locatie. De mail of het toestemmingsformulier wordt op de locatie bewaard.

Voor het KDV geldt het aanvragen van een ouder via het ouderportaal als toestemming.

- NB voor de facturering moet bij een extra dag ook het formulier “aanvullende facturen” worden ingevuld en ondertekend!

Bijlage 7: Seksuele ontwikkeling van kinderen

Seksualiteit is een wezenlijk onderdeel van de ontwikkeling van een kind naar volwassenheid. Daarom besteden we op ons kindercentrum in teamoverleg, werkoverleg, kindbespreking of intervisie met enig regelmaat aandacht aan thema's als intimiteit en seksualiteit. Op deze manier dragen we bij aan de ontwikkeling van kinderen, maar ook aan het voorkómen van grensoverschrijdende seksuele incidenten.

Wij bieden de kinderen op ons kindercentrum een plek waar ze fysiek veilig zijn en zich ook zo voelen, ook op het gebied van seksualiteit. Daarnaast ondersteunen wij kinderen, afhankelijk van hun leeftijd en situatie, bij hun ontwikkeling op het gebied van intimiteit en seksualiteit.

Kinderen hebben seksuele gevoelens. Ieder kind maakt in zijn algemene ontwikkeling een seksuele ontwikkeling door. In zijn eigen tempo, wanneer hij daar aan toe is, verkent hij zijn eigen lichaam en dat van anderen. Kinderen zijn nieuwsgierig en stellen vragen over seks. Wij accepteren seksueel gedrag binnen bepaalde grenzen.

(geef hier een paar voorbeelden waar jullie grenzen liggen; bv kleren aan houden bij doktertje spelen; elkaar geen pijn doen)

Wij signaleren grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.
Wij baseren ons daarbij op drie criteria:

- toestemming
- Vrijwilligheid
- gelijkwaardigheid

Als aan één van deze criteria niet voldaan is, is er mogelijk sprake van seksueel grensoverschrijdend gedrag en gaan wij het stappenplan "Grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling" hanteren uit onze Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling.

Bijlage 8: Omgaan met het vier-ogen principe

De volgende maatregelen hebben wij in Rozenrood genomen in het kader van het vier-ogen principe. Deze maatregelen hebben met het team en de oudercommissie samen opgesteld.

Het vier-ogen principe houdt in dat er altijd een volwassene kan meekijken of meeluisteren met een beroepskracht. Dit hoeft niet altijd een andere beroepskracht te zijn. Een beroepskracht kan nog steeds alleen op de groep staan zolang er een andere volwassene kan meekijken of meeluisteren.

Stagiaires en invalkrachten
Stagiaires zijn altijd onder toezicht. Invalkrachten zijn net als vaste medewerkers tijdens pauzes e.d. alleen op de groep. Wij werken echter veel met vaste invalkrachten, mensen die al jaren bij ons werken. Daarbij hebben we een cultuur waarbij we geregeld bij elkaar binnenlopen.

Extra afspraken pauzes
Als we wel werken met een onbekende invaller nemen we als extra maatregel dat de vaste medewerker in haar pauze even op een onverwacht moment even op de groep gaat kijken.

Inzetten van babyfoons
Wij werken op alle slaapkamers met babyfoons.
Daarnaast staat er boven op groep Linde een babyfoon aan als er op groep Lavendel beneden een PM-er alleen aanwezig is. Met deze babyfoon kan de PM-er van groep Linde horen wat er op groep Lavendel gebeurt. Deze babyfoon staat in ieder geval elke dag van 7.30-9.00 uur en van 16.45 tot 18.00 aan en daarnaast indien nodig.

Open ruimten, glazen wanden, enz.
Onze verschoonruimtes bevinden zich in open verbinding met de groepsruimtes. Alle groepsdeuren hebben glas. Deuren staan heel vaak open en er is een inloopcultuur. Als we elkaar iets willen vragen lopen we naar elkaar toe en gebruiken we niet de telefoon, dit geldt voor de PM-er en teamleider. We werken met een vast team, dat elkaar goed kent en open en eerlijk is naar elkaar.

Veiligheid rondom panden
Voordeuren zijn beveiligd met intercom, pedagogisch medewerkers weten wie ze binnenlaten en zijn alert op ‘vreemden’. De tuin is afgesloten en er is geen achteruitgang direct aan de straat.

Uitstapjes
Soms maken we uitstapjes met de kinderen, als er minimaal 2 pedagogisch medewerkers meegaan is dat geen probleem. Het komt af en toe voor dat pedagogisch medewerkers met enkele kinderen een boodschap gaat doen, we spreken af dat ze minimaal 2 kinderen meenemen. We hebben afgesproken af dat je altijd even meldt aan de collega van de andere groep dat je weggaat en je een andere collega alleen achterlaat.

Aan het einde van de dag buiten afsluiten
Als we buiten afsluiten, wat wel eens voorkomt in de zomer, sluiten we altijd met minimaal twee groepen buiten af aan het einde van de dag. Zo is ook dan het vier-ogen principe gewaarborgd.

Bijlage 9: Achterwachtregeling

Kinderdagverblijf
Vogelenbuurt Centrum is een gebied met meerdere locaties. Locaties zijn dicht bij elkaar en kunnen elkaar altijd bijstaan.

Op kinderdagverblijf Rozenrood werken op de groep in principe altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers. Als pedagogisch medewerkers alleen op een groep werken (tijdens de lunchpauze en aan het begin en eind van de dag) is er altijd minimaal één andere pedagogisch medewerker op de locatie aanwezig.

Pedagogisch medewerkers kunnen altijd bellen met de teamleider die kantoor houdt op het kinderdagverblijf. De teamleider is, als zij niet op kantoor werkt, mobiel bereikbaar voor het team. Zo niet, kan de pedagogisch medewerker contact opnemen met de gebiedsmanager of diens vervanger. De telefoonnummers zijn te vinden in de werkmap op kantoor en hangen aan de binnenkant van de keukenkastjes op de groepen.

De afspraak is dat bij een calamiteiten in Rozenrood altijd eerst contact wordt gelegd met kinderdagverblijf het Elfenbankje. De teamleider van deze locatie is achterwacht.